

KARTA PRZEDMIOTU/SYLABUS

Wydział	Wydział Opieki Zdrowotnej					
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo					
Poziom kształcenia	Studia pierwszego stopnia					
Forma studiów	Studia stacjonarne/studia niestacjonarne					
Profil kształcenia	Praktyczny					
Jednostka organizacyjna prowadząca przedmiot	Katedra Pielęgniarstwa					
Moduł / Przedmiot	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej					
Przedmiot wyodrębniony w module	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne					
Język kształcenia	polski					
Status modułu / przedmiotu	Obowiązkowy					
Cykl realizacji przedmiotu	Semestr studiów: VI					
Kod przedmiotu						
Nauczyciel akademicki odpowiedzialny za przedmiot	mgr Joanna Piwowarczyk					
Wymiar zajęć						
Zajęcia zorganizowane określone planem studiów, w tym:	Ogółem	Forma zajęć				
		Wykłady	Seminaria	Ćwiczenia	Samokształcenie	Zajęcia praktyczne
	130	18	24	-	8	80
Semestr VI	130	18	24	-	8	80
Bilans nakładu pracy studenta ogółem						
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta		Wykłady – 18 godzin Seminaria – 24 godzin Zajęcia praktyczne -80 godzin				
Praca własna studenta, w tym samokształcenie		57 godzin				
Łączny nakład pracy studenta		180 godzin				
Punkty ECTS						
RAZEM	w tym z tytułu:					
	zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta		pracy własnej studenta		nakładu pracy studenta związanego z zajęciami o charakterze praktycznym	
6	4,1		1,9		4,1	
Wymagania wstępne i /lub wprowadzające treści kształcenia						
Kształcenie w zakresie Neurologii i pielęgniarstwa neurologicznego zdefiniowane kartą/sylabusem wymaga poprzedzenia kształcenia treściami wprowadzającymi z zakresu anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa, badań fizykalnych, patologii, psychologii.						

Cele i efekty kształcenia	
Powiązanie modułu/przedmiotu z kierunkowymi efektami kształcenia	kierunkowe efekty kształcenia
	<p>Po zaliczeniu przedmiotu student:</p> <p>➤ w zakresie wiedzy:</p> <p>D.W1. wymienia objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku;</p> <p>D.W2. charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;</p> <p>D.W3. wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarzką w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi;</p> <p>D.W4. zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku;</p> <p>D.W5. zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej;</p> <p>D.W6. zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia;</p> <p>D.W7. zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;</p> <p>D.W8. charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;</p> <p>D.W9. charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarckie stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia;</p> <p>D.W10. zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia;</p> <p>D.W11. różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia;</p> <p>D.W12. zna rolę pielęgniarzki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta;</p> <p>D.W14. zna swoje zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce);</p> <p>D.W15. różnicuje etiopatogenezę schorzeń wieku podeszłego: cukrzycy, chorób serca, nadciśnienia tętniczego, miażdżycy, zespołów otępiennych, zespołu Parkinsona i depresji;</p> <p>D.W26. zna metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;</p> <p>D.W29. zna możliwości stosowania psychoterapii u chorych z zaburzeniami układu nerwowego;</p> <p>D.W36. wyjaśnia patofizjologię zaburzeń występujących w przebiegu chorób, urazów układu nerwowego i groźących powikłań;</p> <p>➤ w zakresie umiejętności:</p> <p>D.U1. gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarzką, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarckie oraz dokonuje ewaluacji opieki;</p> <p>D.U2. rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia;</p> <p>D.U3. prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;</p>

	<p>D.U4. motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego;</p> <p>D.U5. prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób;</p> <p>D.U10. ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłań pooperacyjnych;</p> <p>D.U12. przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym;</p> <p>D.U13. dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa;</p> <p>D.U20. rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;</p> <p>D.U24. prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;</p> <p>D.U26. przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;</p> <p>D.U27. asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych;</p> <p>D.U28. prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarstwa i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki;</p> <p>D.U32. dostosowuje interwencje pielęgniarstwa do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;</p> <p>D.U33. przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.</p> <p>➤ w zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>D.K1. szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;</p> <p>D.K2. systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;</p> <p>D.K3. przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;</p> <p>D.K4. wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;</p> <p>D.K5. przestrzega praw pacjenta;</p> <p>D.K6. rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;</p> <p>D.K7. przestrzega tajemnicy zawodowej;</p> <p>D.K8. współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;</p> <p>D.K9. jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;</p> <p>D.K10. przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.</p>	
Cele kształcenia w ramach modułu / przedmiotu	<p>Celem przedmiotu jest opanowanie wiedzy i umiejętności z zakresu Neurologii i pielęgniarstwa neurologicznego określonych kompetencjami pielęgniarki, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z terminologią neurologiczną. • Zapoznanie z obrazem klinicznym wybranych chorób neurologicznych. • Poznanie specyfiki badań diagnostycznych w chorobach neurologicznych. • Poznanie specyfiki pielęgnowania chorych ze schorzeniami neurologicznymi. • Zapoznanie z zasadami profilaktyki powikłań oraz postępowaniem w przypadku ich występowania. • Doskonalenie umiejętności praktycznych w realizacji procesu pielęgnowania chorych. 	
Szczegółowe modułowe / przedmiotowe efekty kształcenia	Efekty przedmiotowe	Odniesienie do efektów kierunkowych
	EK – 1 potrafi opisać objawy, przyczyny, przebieg, diagnostykę i postępowanie lecznicze w omawianych schorzeniach neurologicznych	DW1, DW2, DW3, DW4, DW5, DW8, DW15, DW36, DK2

	EK – 2 zna i omawia zasady opieki pielęgniarskiej i procedury obowiązujące w pielęgniarstwie neurologicznym		DW6, DW7, DW9, DW26, DW29, DK2
	EK – 3 zna i rozumie rolę pielęgniarki w oddziale neurologicznym		DW10, DW11, DW12, DW14, DW29, DK2
	EK – 4 potrafi zaplanować, przeprowadzić i ocenić działania pielęgniarskie wobec pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia oraz jego rodziny		DU1, DU2, DU3, DU4, DU5, DU10, DU12, DU13, DU20, DU24, DU27, DU28, DU32, DU33
	EK – 5 wykazuje umiejętność współpracy z zespołem terapeutycznym, rzetelnie wykonując swoje obowiązki, przestrzegając praw pacjenta i zasad etyki zawodowej		DU26, DU28, DK1, DK3, DK4, DK5, DK6, DK7, DK8, DK9, DK10
Metody i narzędzia dydaktyczne kształcenia			
Wykłady	➤ Wykłady informacyjne/ problemowe wsparte prezentacją multimedialną, przeplatane interakcją ze studentami z wykorzystaniem metod aktywizujących, połączone z dyskusją kierowaną.		
Seminaria	➤ Prelekcje wsparte prezentacją multimedialną, z wykorzystaniem metod aktywizujących, połączone z dyskusją kierowaną. ➤ Tematyczne zajęcia połączone z indywidualnym lub grupowym opracowywaniem tematów związanych z omawianym zakresem tematycznym zajęć, przy możliwości korzystania z literatury. ➤ Prezentacje i referaty dotyczące treści kształcenia przeznaczonych do samokształcenia.		
Zajęcia praktyczne	➤ Zajęcia praktyczne w placówce szkoleniowej, instruktaż wstępny, bieżący i końcowy. ➤ Aktywne współuczestnictwo w działaniach zespołu terapeutycznego. ➤ Nabycie, doskonalenie i utrwalenie prawidłowego i samodzielnego wykonywania standardowych procedur pielęgniarskich.		
Treści programowe kształcenia			
Wymiar zajęć		Zakres treści programowych	
Forma	Liczba godzin		
Semestr		VI	
Wykłady	9 Neurologia	W1. Nowoczesne badania diagnostyczne stosowne w neurologii. <ul style="list-style-type: none">• badania neuroobrazowe struktur anatomicznych,• badania neuroobrazowe czynnościowe układu nerwowego,• badania płynu mózgowo – rdzeniowego,• badania biochemiczne. Inne badania wykorzystywane w neurologii do oceny stany pacjenta, stanu świadomości i przytomności. W2. Podstawy kliniczne chorób naczyniowych mózgu. W3. Podstawy kliniczne chorób demielinizacyjnych. Stwardnienie rozsiane. W4. Podstawy kliniczne chorób układu pozapiramidowego – choroba Parkinsona, płasawice, dystonia.	
Wykłady	9 Pielęgniarst	WP1. Pielęgniarska ocena pacjenta z chorobą neurologiczną. <ul style="list-style-type: none">• proces pielęgowania i diagnoza pielęgniarska u pacjentów	

	wo	<p>neurologicznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • schemat procesu pielęgnowania w oddziale neurologicznym • formułowanie diagnozy pielęgniarstwa. <p>WP2. Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta neurologicznego do badania, postępowanie po badaniu.</p> <p>WP3. Diagnoza pielęgniarstwa i plan opieki u pacjentów z chorobą Parkinsona, płasawicą, w chorobie rozsianych ciał Lewy'ego.</p>
Seminaria	12 Neurologia	<p>S1. Podstawy kliniczne zespołów otępiennych – choroba Alzheimera, otępienie naczyniopochodne, choroba rozsianych ciał Lewy'ego.</p> <p>S2. Podstawy kliniczne chorób mięśniowo – nerwowych.</p> <p>S3. Padaczka – podstawy kliniczne. Podstawy kliniczne wybranych chorób infekcyjnych układu nerwowego.</p> <p>S4. Neuropatie obwodowe i wybrane choroby nerwów czaszkowych – podstawy kliniczne.</p> <p>S5. Podstawy kliniczne w chorobach neuronu ruchowego.</p> <p>S6. Zespoły wzmożonego ciśnienia wewnątrzczaszkowego i guzy mózgu – podstawy kliniczne.</p>
	12 Pielęgniarstwo	<p>SP1. Diagnoza pielęgniarstwa i plan opieki w chorobach naczyniowych mózgu: udar mózgu, wzmożone ciśnienie wewnątrzczaszkowe.</p> <p>SP2. Diagnoza pielęgniarstwa i plan opieki u pacjentów ze schorzeniami nerwowo – mięśniowymi, w neuropatiach obwodowych.</p> <p>SP3. Stawianie diagnozy pielęgniarstwa i plan opieki u pacjentów w wybranych chorobach infekcyjnych układu nerwowego.</p> <p>SP4. Diagnoza pielęgniarstwa i plan opieki nad pacjentami z zespołami bólowymi kręgosłupa i głowy.</p> <p>SP5. Pielęgnowanie pacjentów z urazami kręgosłupa i urazami mózgowo – czaszkowymi.</p> <p>SP6. Rola pielęgniarki w intensywnej terapii neurologicznej.</p>
Zajęcia praktyczne	-	-
	80	<p>Rola pielęgniarki w organizacji własnego stanowiska pracy w oddziale neurologicznym. Zapoznanie ze specyfiką pracy w oddziale neurologicznym, obowiązującą dokumentacją oraz reżimem sanitarnym i przepisami bhp. Poznanie zakresu obowiązków na różnych stanowiskach pracy w ramach oddziału.</p> <p>Udział pielęgniarki w przyjęciu chorego ze schorzeniem neurologicznym w oddział. Ocena aktualnego stanu zdrowia. Ocena sposobu komunikowania się pacjentem.</p> <p>Kompetencje pielęgniarki w sprawowaniu opieki nad chorym z zaburzeniami ukrwienia mózgu. Pielęgnacja chorego po udarze mózgu. Udział pielęgniarki w działaniach interwencyjnych.</p> <p>Kształtowanie i doskonalenie umiejętności w opiece pielęgniarstwa nad pacjentem z procesami zapalnymi w obrębie OUN. Plan opieki realizowany wobec chorego z zapaleniem opon mózgowych.</p> <p>Doskonalenie umiejętności w prowadzeniu procesu pielęgnowania wobec chorych z guzami mózgu. Pielęgnowanie chorych po chirurgicznym</p>

		<p>usunięciu guza mózgu. Zasady pracy pielęgniarki w oddziale intensywnej opieki.</p> <p>Doskonalenie umiejętności w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej nad chorym z zespołem Parkinsona. Asystowanie choremu w czynnościach dnia codziennego. Wdrażanie do samo pielęgnacji i samopomocy.</p> <p>Pielęgnowanie chorego ze stwardnieniem rozsianym. Oddziaływanie psychiczne i pomoc w racjonalnym rozplanowaniu przebiegu dnia szpitalnego. Zasady opieki pielęgniarskiej w czasie ostrego rzutu choroby. Edukacja w zakresie funkcjonowania w warunkach domowych.</p> <p>Doskonalenie umiejętności w zakresie pielęgnacji chorych z chorobami rdzenia kręgowego. Zasady ułożenia i przenoszenia chorych. Udział pielęgniarki w celowanej psychoterapii. Edukacja rodziny w zakresie opieki nad pacjentem. Zasady pielęgnacji w ostrej fazie choroby.</p> <p>Realizacja procesu pielęgnowania wobec chorych z chorobami nerwów obwodowych. Pielęgnowanie chorych z polineuropatią oraz miopatią.</p> <p>Udział pielęgniarki w zapobieganiu powikłaniom wynikającym z chorób o podłożu neurologicznym. Zapobieganie powikłaniom wynikającym z długotrwałego unieruchomienia, u chorych nieprzytomnych.</p>
Samokształcenie	4 Neurologia	Pierwsza pomoc podczas napadu padaczki.
	4 Pielęgniarstwo	Opracowanie procesu pielęgnowania pacjenta z wybraną jednostką chorobową w oddziale neurologii.
Sekwencja zajęć		<p>W1, W2 WP1, WP2 W3, SP1 W4 S1, WP3 S2, SP2 S3 – S6 SP3 – SP6</p> <p><i>(Informacja na potrzeby harmonogramu zajęć)</i></p>
Ocenianie i zaliczanie		
Metody weryfikacji efektów kształcenia i kryteria oceny		<p><u>Ocena formująca (OF):</u> Wykłady – student może otrzymać oceny np. za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kolokwia cząstkowe sprawdzające stopień opanowania wiedzy, w tym także wiedzy z tematyki przeznaczonej do samokształcenia <p>Seminaria – student może otrzymać oceny np. za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kolokwia cząstkowe sprawdzające stopień opanowania wiedzy, w tym także wiedzy z tematyki przeznaczonej do samokształcenia • prace i prezentacje przygotowane w ramach pracy własnej (samokształcenia) <p>Nauczyciele akademicki prowadzący poszczególne formy zajęć zobowiązani są do wystawienia studentowi co najmniej jednej oceny formującej.</p> <p><u>Ocena podsumowująca (OP):</u> Ocena podsumowująca jest oceną końcową potwierdzającą osiągnięcie przez studenta efektów kształcenia.</p> <p>Ocena podsumowująca jest średnią ważoną ze średniej ważonej ocen formujących oraz średniej ważonej ocen uzyskanych na zaliczeniu końcowym – egzaminie przeprowadzonym w formie pisemnej.</p>

	<p><u>Ocena formująca (OF):</u> Zajęcia praktyczne – student może otrzymać oceny np. za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kolokwia cząstkowe sprawdzające stopień opanowania wiedzy • aktywny udział w zajęciach • poprawne wykonanie zadań i czynności wynikających z procesu pielęgnowania • opracowanie procesu pielęgnowania wybranego pacjenta <p><u>Ocena podsumowująca (OP):</u> Ocena podsumowująca jest oceną końcową potwierdzającą osiągnięcie przez studenta efektów kształcenia. Ocena podsumowująca jest średnią ważoną ze średniej ważonej ocen formujących.</p>
Sposoby i kryteria weryfikacji i oceny uzyskania przez studentów założonych efektów kształcenia	<p>EK – 1 – zaliczenie pisemne w formie testu EK – 2 – zaliczenie pisemne w formie testu EK – 3 – zaliczenie pisemne w formie testu EK – 4 – ocena z zajęć praktycznych EK – 5 – ocena z zajęć praktycznych</p>
Zasady dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu	<p>Student może zostać dopuszczony do zaliczenia końcowego przedmiotu w formie egzaminu jeżeli uzyskał:</p> <p>➤ średnią ważoną ocenę ocen formujących, co najmniej jako ocenę dostateczną (3)</p>
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	<p>Zaliczenie przedmiotu przeprowadzone zostanie w formie:</p> <p>Forma: Zaliczenie z oceną.</p> <p>Zaliczenie przedmiotu przeprowadzone zostanie w formie pisemnej – testu zawierającego 30 pytań sformułowanych w sposób pozwalający na sprawdzenie wiedzy, poziomu zrozumienia, umiejętności analizy, syntezy i rozwiązywania problemu z zakresu będącego przedmiotem programu.</p> <p>Przykłady pytań będą udostępnione studentom na pierwszych zajęciach przez nauczyciela akademickiego odpowiedzialnego za przedmiot.</p> <p>Warunkiem zaliczenia testu będzie udzielenie poprawnej odpowiedzi na minimum 60% pytań zawartych w teście. Ocena w skali wartościowej określonej regulaminem studiów odniesiona do testu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niedostateczny – ndst. (2) do 59% poprawnych odpowiedzi - dostateczny – dst (3) – od 60% do 67% poprawnych odpowiedzi - dostateczny plus – dst+ (3,5) – od 68% do 75% poprawnych odpowiedzi - dobry – db (4) – od 76% do 85% poprawnych odpowiedzi - dobry plus – db+ (4,5) – od 86% do 92% poprawnych odpowiedzi - bardzo dobry – bdb (5) – od 93% do 100% poprawnych odpowiedzi <p>Warunkiem zaliczenia testu będzie uzyskanie, co najmniej oceny dostatecznej (3) z pytań odniesionych do każdego z efektów kształcenia.</p> <p>Ocena końcowa testu jest średnią ważoną ocen z pytań odniesionych do każdego efektu kształcenia.</p>
Wykaz literatury obowiązującej do zaliczenia przedmiotu	
Literatura podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Kozubski W. Liberski P. Moryś J.: Neurologia. PZWL Warszawa 2013 • Prusiński A.: Neurologia praktyczna. PZWL Warszawa 2011 • Lehmann – Horn F. Ludolph A. Neurologia. Wyd. Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2004.

	<ul style="list-style-type: none"> Jaracz K. Kozubski W. Pielęgniarstwo neurologiczne. PZWL Warszawa 2015.
Literatura uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> Adamczyk K.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Wyd. Czelej. Lublin 2000 Adamkiewicz B., Głabiński A., Klimek A.: Neurologia dla studentów wydziału pielęgniarstwa. Wyd. Wolters Kluwer Polska, Kraków 2010,
Prawa autorskie	
Prawa autorskie	Wyższa Szkoła Nauk Stosowanych w Rudzie Śląskiej